Star Magazine
Proefnummer 2008

Uitgebracht via de website van Star
februari 2008

Inhoudsopgave

Van de redactie 2

Misslagen in de pen 3
Peter Bosman

Integratie 11
Gerard Elsendoorn

Promotie-Degradatie 14
Jules van Ogtrop

Het Zoetemelksyndroom 18
Marcel Winkel

Spelen met een Kameleon 37
Alfred Blaauw

De Knutselkist 2: Minor Suit Ask 45
Peter Bosman

VAN DE REDACTIE

In november 2001 herrees Star Magazine. Aanleiding was het lustrum van Star. Het blad was opgeheven vanwege de komst van nieuwe, landelijke bridgetijdschriften, zoals IMP. Toch leek er nog behoefte te bestaan aan een clubblad, en zo werd Star Magazine nieuw leven ingeblazen. Maar vier jaar geleden leek het doek definitief gevallen. Opnieuw concurrentie van een nieuw blad, TBM deze keer. Bovendien: we hebben toch een website waarop iedereen informatie of een artikel kwijt kan?
Er moesten dus wel hele goede redenen hebben voor een herstart. Het bestuur van Star heeft ons, Alfred Blaauw en Peter Bosman, gevraagd te kijken of en hoe een voortzetting mogelijk zou kunnen zijn. We hebben daarvoor een opzet bedacht, schrijvers benaderd en een nulnummer gemaakt. We hadden ons gelukkig weer kunnen verzekeren van de medewerking van een aantal trouwe auteurs, zoals Jules van Ogtrop, Loekie Vehmeijer en Marcel Winkel. De doorstart mislukte echter vanwege opmaaktechnische problemen, die we niet konden oplossen. En vervolgens waren er tal van andere oorzaken voor een verdere vertraging.

Dit proefnummer wordt nu alsnog uitgebracht in PDF-formaat. Je kunt het vanaf de Star-website downloaden naar je eigen computer. Voor een doorstart moet duidelijk worden hoe het blad zich verhoudt tot andere media en bronnen van informatie, inclusief de Star-site. Maar de beste reden voor een doorstart is natuurlijk de lezer, die daar perspectief in moet zien. Daarom hebben we aan dit proefnummer een enquête gekoppeld. We vragen de lezer naar een oordeel over dit nummer en naar voorkeuren op het gebied van vorm en inhoud. Enkele artikelen zijn door de lange aanloop inmiddels wat gedateerd, overigens zonder dat daarmee de inhoud wezenlijk inboet aan waarde. Terzijde: misschien kan Marcel binnenkort van zijn Zoetemelksyndroom genezen en daarover in Star Magazine publiceren.

Doordat UBC is opgegaan in Star krijgt het blad een nieuw lezerspubliek en hopelijk schuilt er onder de voormalige UBC-ers menig talent voor het maken van een bridgeblad. We hebben één van hen gevraagd een impressie te geven hoe de integratie van UBC in Star is verlopen. Het is een ironisch stukje geworden, dat naar we hopen zal aanzetten tot meer bijdragen uit die hoek.
We vragen jullie de enquête hoe dan ook en snel in te vullen. Alleen met een grote respons kunnen we de goede conclusies trekken. Verder houden we ons aanbevolen voor commentaar

Peter Bosman
Alfred Blaauw

MISSLAGEN IN DE PEN
Aflevering 1: Vrouw uit
Peter Bosman

"Kom maar binnen, Boukhari. Laat maar, plaats rust. Zo, jij bridget dus."
"Jawel, meneer, maar nog maar kort."
"Mmm, je woont in West, daar ook geboren misschien? Of nog in Marokko?"
"In West meneer."
"Merkwaardig, heel merkwaardig, allemaal in West, of in Noord; zelden in Zuid of Oost."
"Niet zo merkwaardig, meneer Kok."
"Maar daar gaan we ons niet in verdiepen vandaag. Waar was ik ook al weer?"
"In West, meneer."
"Ah, zsjuust. Enig idee waarom ik je heb laten komen?"
"Dat ik bridge…en u misschien een partner zoekt?"
"Gobbewaarme. Kijk, er zijn maar heel weinig mensen bij de politie die bridgen. Ik doe het al jaren, maar tot voor kort kende ik niemand binnen het corps die dat ook deed. Toevallig hoorde ik dat jij ook bridget. En ik heb een bridger nodig voor politiewerk. Zelf kan ik dat niet doen, daar ben ik te bekend voor. Maar juist omdat jij nog maar net met bridgen bent begonnen, zou je de ideale *undercover* kunnen zijn."
"Maar ik bridge pas twee jaar."
"Nou en?"
"Undercover, dan moet ik helemaal opgaan in die bridgewereld…"
"Precies, want alleen dan kunnen we het nodige bewijs vergaren voor de grootscheepse drugshandel die al jaren loopt via bridgeclub PEN."
"De PEN? Dat is in Utrecht."
"Je wordt gedetacheerd."
"Dat is toch veel te sterk voor mij? Ik word daar niet eens toegelaten."
"Is al geregeld. Iemand in het bestuur daar zal je door de ballotage loodsen. Luister, je wil toch geen uniformdienst meer? Dit is je kans! Het enige wat we niet kunnen regelen is een partner voor jou. Dat zul je zelf moeten doen."
"Mag ik weten waar het nu precies om gaat?"
"Het gaat om ene César Nelson, een Arubaan die de ene helft van het jaar op Aruba verblijft en de andere helft hier. Hij is al sinds zijn studententijd lid van de club. Goeie bridger. Verder hebben we nog Ranjit Banarjee, pas sinds een paar jaar lid. Van Antilliaanse afkomst, maar van Pakistaans-Indisch origine. Die moet je niet tegenkomen bij een robber."
"Maar wat moet ik dan doen?"
"Die twee zo dicht mogelijk zien te naderen. Ogen en oren open houden. Breng me elke week verslag uit."
"Op schrift?"
"Je kunt toch schrijven, he?"

Hafid schreef zich in bij PEN op hun website.
Dezelfde avond al werd hij gebeld door de voorzitter; die hem aan een dame

koppelde die een partner zocht. "Maakt niet uit", zei de man in reactie op de reserves die Hafid naar voren bracht,
" ik snap er ook geen hout van, maar toch ben ik voorzitter." De dame was een zeer gerespecteerd lid van de club, al sinds eeuwen leek het, en had een buitengewoon goede reputatie waar het ging om de geheimen van het bieden, spelen en tegenspelen. Dat ze nooit de top had gehaald lag aan alles en iedereen, terwijl toch alles en iedereen vond dat ze goed bridgete. Daar zat iets niet helemaal lekker. Ans Pieper heette ze, misschien lag het daar aan. Hoewel, Petra Kaas had toch ook jaren in het nationale damesteam gespeeld.
"Wees maar trots", sprak de voorzitter, "je bent het eerste lid van Turkse afkomst."
"Marokkaanse."
"O.K."
"Kan ik daar geen problemen mee krijgen?"
"Bij ons? Welnee. We zijn wel wat gewend. Vorig jaar hebben we nog een fusie gehad met…" En zo kletste de voorzitter nog minutenlang door, tot Hafid een goede smoes had bedacht om het gesprek te beëindigen.

De dame en Hafid spraken af het een aantal zomeravonden met elkaar te proberen. Ze straalde gezag uit, niet alleen vanwege haar leeftijd (twee keer zo oud) en postuur (Hafid voelde zich naast haar als een fregat naast een slagschip), maar vooral om haar kennis van het spel, die zij waar nodig in geboden en verboden wist te vertalen. En nodig was het; Hafid merkte al gauw dat hij nog veel moest leren. Over informatieve doubletten bijvoorbeeld:

N/-

	♠ 10 ♥ AH84 ♦ 9653 ♣ B874	
Hafid ♠ HB95 ♥ 10952 ♦ AV4 ♣ A2	N W + O Z	Ans ♠ 62 ♥ B763 ♦ 1072 ♣ H953
	♠ AV8743 ♥ V ♦ HB8 ♣ V106	

W	N	O	Z
-	pas	pas	1♠
dbl	pas	2♥	2♠
pas	pas	3♣	pas
3SA	pas	pas	pas

Een hopeloos contract dat na ♠10 uit 2 down ging.
"Wat betekent een doublet op de opening van 1♠?", vroeg Ans Pieper.
"Een opening met harten, mevrouw, die heb ik."
"Maar hoeveel schoppen hebt u, meneer Boukhari?"
"Vier mevrouw, zeg maar Hafid."
"Wat betekent mijn 2♥, Hafid?"
"Dat u harten hebt, mevrouw."
"Zeker, en dat was dan al een enorme meevaller, he? Want ik had ook alleen klaveren kunnen hebben. Maar hoeveel punten heb ik?"
"Weet ik niet precies, zes?"
"Nee, dat weet je niet precies, Hafid, omdat je mij *dwingt* wat te bieden. Ik zou ook drie punten kunnen hebben gehad. Dus waar *slaat* dat op, die dubbel van jou?"
Zo had Hafid het nog niet bekeken. De tegenpartij evenmin, want die twee stonden elkaar naar het leven omdat één van de twee had moeten dubbelen, paren nietwaar, maar wie?
Aan de andere kant bekroop Hafid het gevoel dat hij misschien iets niet goed had gedaan, maar hoe zat het met zijn partner? Zijn gedachten werden echter al snel helemaal in beslaggenomen door het bieden op een volgend spel tegen A-spelers:

W/NZ

	♠ VB874 ♥ A1076 ♦ HV106 ♣ -	
♠ 109652 ♥ 932 ♦ 7 ♣ A532	N W + O Z	♠ AH3 ♥ HVB54 ♦ B982 ♣ 9
	♠ - ♥ 8 ♦ A543 ♣ HVB108764	

W	N	O	Z
pas*	1♠	dbl	rdbl
2♣	2♦	pas	3♣
dbl	3♥	dbl	4♦
pas	pas	pas	

Na ♥H uit ging het contract 3 down, een top voor Boukhari-Pieper. Ans wees hem terecht dat hij op het redoublet had moeten passen, dan had zij tenminste haar fraaie hartens kunnen bieden; nu verzopen die compleet. En zij versleet hem voor gek dat hij 3♣ had gedoubleerd. "Maar u had toch een informatiedoublet, mevrouw?"
Hun geruzie voorkwam dat het desastreuze bieden van het sterke A-paar aan het licht kwam. Pas later, in de laatste trein terug naar Amsterdam, drong het tot Hafid door dat NZ ook wel erg vreemd hadden geboden. Waarom bood zuid niet meteen klaveren in plaats van redoublet? ("Ja, maar ik wou eerst 10+ aangeven."). Waarom bood noord nog 3♥ terwijl hij zijn waffel had kunnen en moeten houden? Had zuid nu, na het vrijwillige, sterke 3♥ bieden van zijn partner eigenlijk niet naar 6♦ moeten gaan? Hoe wist zuid dat noord zo zat te stuntelen? En Hafid peinsde: moet ik niet eerder die A-spelers in de gaten houden dan die Ranja en Tsjezaar?

Hafid noteerde het allemaal minutieus. De volgende dag las De Kok het vervolg.

'Ik ben vanavond in de Howell vijf keer met de vrouw uitgekomen, waarvan drie maal klaveren. Dat is verrekte veel op 28 spellen, waartegen we er 16 moesten verdedigen.Van die 16, moest ik, o wreed lot, 12 keer uitkomen, waarvan dus bijna de helft met de vrouw. Het leverde een keer een bijna-top op, de rest zat tussen de 0 en de 42%. De conclusie lijkt duidelijk. Maar laten we er toch niet te snel over oordelen.

Neem bijvoorbeeld spel 25 (N/OW). Ik pas als noord, links komt 2♠ (Muiderberg), Ans past en rechts 3SA, waartegen ik een start moet verzinnen van:

♠98732 ♥93 ♦A76 ♣VB10

Ik overweeg even de kijkaas, maar dat geeft vaak het contract weg. Dan maar die veilige vrouw, dat kan niks kosten. Even later noteren we 3SA+2, 17%. Ruitenaas zou rechtstreeks tot een down hebben geleid, want Ans had HV1054. Het normale, onverliesbare contract is 4♥, dat met een overslag wordt gemaakt. West bezat ♠A sec, ♥AHV754, ♦B98, ♣A74.

Drie spellen verder (W/-), tegen dezelfde OW-spelers, was het weer raak. NZ passen steeds. West opent 1♣ (kan een 3-kaart zijn), oost 1♦, west 1♥, oost 2♦, west 3SA -einde. Aan mij de opdracht de goede start te vinden van:

♠V42 ♥843 ♦A96 ♣VB95

Gezien het bieden komen ruiten en harten beslist niet in aanmerking. De veilige start leek me wederom ♣V; west moet over een solide schoppendekking beschikken voor zijn 3SA-bod. Hij moet iets hebben als een 4-4-1-4 of, waarschijnlijker, 3-4-2-4 of 4-4-2-3. In dummy verschijnt, zoals verwacht, een zeskaart ruiten (HV) en de singleton ♣2. Ans seint de kleur aan, de leider duikt de slag. Ik moet de klaveren dus doorspelen, maar welke? Als partner A- of H-vijfde heeft zonder de 10 (en de leider een 3-kaart) moet ik met de boer vervolgen, anders blokkeert de kleur in mijn hand. Daar moet ik van uitgaan, omdat zij met honneur-vierde (of -derde) de vrouw had moeten overnemen. Waarom? Omdat het dan voor de leider zinloos wordt om te duiken: partner speelt meteen klaveren door, door de honneur-10 van de leider heen. Bijgevolg moest partner wel een 5-kaart hebben. Ik speelde dus in vol vertrouwen de boer na -de deblokkade- waarna de leider nog zijn aas en tien van oorspronkelijk ♣A1087 mocht maken voor contract. Ik was natuurlijk de boosdoener: met ♣5 na zou het contract gesneuveld zijn. Ans boos.

De vrouw deed me ook op het eennalaatste spel van de avond de das om (Z/OW). Onze bijdrage aan het biedverloop beperkte zich tot paskaartjes. Zuid opende 1♣, noord antwoordde 1♦, zuid 1♠ waarop noord inviteerde met 2SA. Daar bleef het bij. Ik besloot ditmaal maar eens niet met de vrouw uit te komen, hoewel dat beslist niet verkeerd zou zijn geweest:

♠V43 ♥A105 ♦9843 ♣B104

Alles schreeuwt om een hartenstart, maar ja, de te vangen honneur moest gezien het bieden bij noord zitten, dus hoopte ik maar op een hartenswitch van Ans. Azen zijn er immers om heren te vangen. Bovendien dreigde er, met de uitkomst van ♥5, wederom een blokkade in die kleur. Ik besloot dus maar met ♦9 uit te komen, dat maakte partner in elk geval meteen ook duidelijk dat er van mij in die kleur niets verwacht mocht worden. In dummy kwam:

♠AH65 ♥V32 ♦76 ♣H532

Ans legde de heer in, voor het aas van de leider die vier klaverenslagen incasseerde, eindigend in zijn hand. Op de derde en vierde klaveren gooide zij twee schoppen af, eerst de 2, dan de 7. Wij spelen revolving discards tegen SA, dus dat was een hartensignaal, wat me uiteraard niet verbaasde. Ik moest op de vierde klaveren kiezen welke kleur ik zou afbreken. Schoppen was uitgesloten (de leider zou dan in een klap vier schoppenslagen hebben), maar ♦8, een hartensignaal, kon evenmin, want dan werd de vierde ruiten van leider hoog, als die daar tenminste nog aan toe zou kunnen komen. Harten dus, maar welke? De vijf zou te veel suggereren dat ik alsnog iets in ruiten zou hebben, dus besloot ik ♥10 af te gooien. De leider schakelde nu over naar de schoppen en speelde de

tien voor. Die dook ik, erop rekenend dat Ans nog wel de boer zou hebben. En ja, de slag liep door naar haar die nu natuurlijk wel harten zou naspelen. Maar nee, er kwam ♦B voor de vrouw van de leider, die +1 claimde, een complete nul voor ons. Nog voor ik iets kon zeggen werd me de les gelezen: "Harten 10 is een keihard schoppensignaal, dus je hebt niks in harten. Je had een hartensignaal moeten geven." "Je had toch zelf kunnen bedenken dat ik hartenaas moest hebben, de leider zou anders 3SA hebben geboden. Bovendien kan het toch moeilijk een schoppensignaal zijn als je in dummy AH ziet liggen, jijzelf de boer hebt en de leider de 10 speelt.Tenslotte ben ik met de 9 uitgekomen, dus ik héb niks in ruiten." Ans hield echter voet bij stuk: ik had verkeerd gesignaleerd. "Dit is nou signaleerdictatuur", riep ik, "signaleren is een hulpmiddel, je moet wel blijven nadenken." Ze had:

♠B872 ♥HB74 ♦HB10 ♣96

Als je de hele *lay out* ziet wordt wel duidelijk dat het spel niet down kan en zouden we vermoedelijk een middenscore hebben gehaald als we het op contract hadden gehouden, want de 3SA-bieders gingen kansloos down. Maar tegen ons hadden ze een goede kans gehad:

	♠ 109 ♥ 986 ♦ AV52 ♣ AV87	
♠ B872 ♥ HB74 ♦ HB10 ♣ 96	N W + O Z	♠ V43 ♥ A105 ♦ 9843 ♣ B104
	♠ AH65 ♥ V32 ♦ 76 ♣ H532	

Achteraf gezien had ik wel een ruiten kunnen afgooien in plaats van ♥10, omdat partner nog ♦B10 bezat, zodat niet eens de derde ruiten van leider hoog had kunnen worden, maar dat kon ik niet weten. Overigens had leider het zelf ook beter kunnen doen door in slag twee meteen op de schoppen af te gaan, in plaats van zijn kaart te verraden met het uitspelen van de klaveren. De verdediging had dan niet meteen de hand van de leider kunnen uittellen: geef, vanuit west gezien, leider hartenaas in plaats van klaverenaas en een hartenswich door west zou rampzalig zijn geweest voor de verdediging. '

"Hafid, klojo, kom eens hier. Agent Boukhari, kom hier! **Hier**!"
"Ja, meneer Kok."
"Ik had gevraagd om een nauwkeurig verslag."
"Ja, meneer Kok."

"En wat is dit?"
"Het verslag, meneer."
Kok heft de armen in de lucht, draait zich een slag om en slaat met zijn rechterarm op het bureau, waardoor een plastic bekertje koffie opveert en een donkerbruine plas achterlaat op de kaft van Hafid's rapport.
"Niets over César, helemaal niets over Ranjit."
"Klopt, meneer Kok, die waren er niet."
"Ik zie ook dat je een paar keer in dwang kwam…"
"Dat zei Ans ook al."
"Mmm, pseudosqueeze…?"
"Volgens mij niet, meneer."
"Goed, goed, hebben we de volgende week over. Maar blijf die Antillianen in de gaten houden!"

(wordt vervolgd)

INTEGRATIE
Gerard Elsendoorn

Aan het eind van een bridgeavond word ik aangeklampt door Peter Bosman met in zijn handen voor mij een alcoholische versnapering. “Zou jij misschien een stukje willen schrijven voor het Star-Magazine over de ervaringen van de ex-UBC spelers met de integratie bij Star?” Sluw gekozen tijdstip en gebaar. Je bent moe en je weerstand is flink afgenomen. Voor ik het wist had ik ja geknikt en toen was er geen weg meer terug.

Maar was het wel slim van mij om dit op me te nemen? Ik weet niet of ik daar wel de juiste persoon voor ben. Ik was niet zo van dat Stawww (vooral de ‘r’ niet uitspreken). Een jaar of wat geleden had ik een keer in de zomercompetitie bij Star gekaart. Met Stef Leeuwenburg. Even oefenen voor een DOMBO-viertallentoernooi. Stef moet heel erg wanhopig geweest zijn dat hij mij daarvoor vroeg. Om de allergrootste rampen te voorkomen was ik de dagen ervoor door hem met tientallen meeltjes bestookt om iets van een systeem vast te stellen, teneinde het aantal biedmisverstanden tot onder de twintig te houden. Tevergeefs, maar dit terzijde. De eerste ronde speelden we tegen een wat oudere dame en het zat niet erg mee. Zei de dame:”Ach, als jullie niet zo hoog spelen dan krijgen jullie compensatie”. We werden neergezet als spelers die figureren in de spelonken van de reserve vierde klasse K van het district Harmelen-Zuid. Ik slaagde er in om mijn stembanden op non-actief te houden, maar mijn stiletto prikte in mijn binnenzak. Maar ja, je bent gast, dus je houdt je in.

De ‘integratie’ bij Star. Integratie was vroeger een gerespecteerd begrip. In de economie behelst het het samengaan van segmenten uit de bedrijfskolom. Maar dat was vroeger. Na de komst van minister van Vreemdelingenzaken en Integratie, mevr. Rita V. te D.H., heeft deze term een veel beladener betekenis gekregen. Is het niet meer een kwestie van samengaan, maar van aanpassen.

Aanpassen bij Stawww. Hoe moet ik me dat voorstellen? Ik zie in gedachten Pierre Claessen al met een tas met golfclubs over de course sjouwen om aan zijn handicap te werken. Zijn broer Johan op een cursus stropdas knopen voor beginners. Edwin Stoel aan een kopje koffie nippend met uitgestoken pink en bij een niet goed gehoorde vraag ‘wablief?’ zeggend. Ik ben bang dat we er een bataljon mariniers tegenaan moeten gooien om deze voormalige UBC-ers daartoe aan te zetten en zelfs dan is succes niet verzekerd. Ook de term ballotage roept bij mij reminiscenties op aan Leidsche studentenverenigingen. En dat zijn – maar daar zult U na het voorgaande niet van opkijken - geen beste herinneringen.

In het begin is de integratie wat mij betreft redelijk moeizaam verlopen. Voor een UBC-er maakt Star toch wel een beetje een overgeorganiseerde indruk. Keertje niet afgezegd: straf. “Staat echt in het blauwe boekje”. Welk blauwe boekje? Oh

dat boekje dat ik diagonaal (lees:niet) had doorgenomen. Twee seconden te laat de laatste kaart op tafel gelegd en het bonboekje komt alweer te voorschijn. De eerste drie maanden dronk ik thuis al geen koffie meer uit angst door een sanitaire stop te laat aan tafel te verschijnen en door de dienstdoende arbiter gearresteerd te worden. En dan heb ik het nog niet eens gehad over de feestdrive met aangepaste kleding. Driedelig muisgrijs met een krijtstreepje en passende das. Om met Rita V. te spreken, er zijn grenzen. Zelfs een vergadering met vertegenwoordigers van (ongelogen) acht ministeries konden mij er niet toe zetten om een dergelijke “feestdos” aan te trekken, laat staan een avondje random dertien kaarten uit mijn handen laten vallen.

Maar genoeg gezeurd. Het is eigenlijk best wel meegevallen, de ‘integratie’. Sterker nog, er lopen zelfs wat aardige mensen rond en die dame van de zomercompetitie heb ik gelukkig niet meer gezien. We zijn goed opgevangen, al blijven er altijd mensen – met name de ‘betere bridger’ – die je met een zeker dédain behandelen. Maar ja, dat is niet uniek voor Star. Verder is het ook prettig dat er snel een uitslag is met desgewenst een persoonlijke uitdraai. Gelukkig is er voor ondergetekende dan de jenever om de selectiviteit van het geheugen aan te scherpen.

Per saldo is het dus eigenlijk alleszins meegevallen, al heb ik nog wel af en toe heimwee naar het losgeslagen zooitje op de dinsdagavond, een zaaltje verderop.

Peter Bosman vroeg ook of ik iets van bridge aan het verhaaltje wilde toevoegen. Snap ik wel, want anders leest geen hond dit stukje. Vooruit dan maar. Uit de serie ‘Hoe maak je mijn bridge-partner Arie Zijlstra diep ongelukkig en wil hij onmiddellijk naar huis’ deze “geniale” actie.

	♠ HB9 ♥ 94 ♦ ABT4 ♣ AHV3	
♠ V87632 ♥ 875 ♦ H4 ♣ 74	N W + O Z	♠ AT54 ♥ AB6 ♦ 752 ♣ BT5
	♠ - ♥ HVT32 ♦ V986 ♣ 9862	

De vijand was goed op dreef. De bieding (Arie en ik waren op de OW-plaatsen zoals zo vaak muisstil):

zuid	noord
2♥	2SA
….. 3♥	6♣

2♥ was Muiderberg en 3♥ was een positief bod dat dus (?) een goede hartenkleur, een renonce schoppen en ♦V aangaf. Ach ja, wij zijn de beroerdste niet. De klaveren 3-2, ♥A goed, voor alle zekerheid 3-3 zittend en ♦H voor het aas.

Persoonlijk schat ik de maakkans op naar boven afgerond 3%, maar ja, dat is statistiek. Na afloop van het spel de bekende zeer tevreden blikken bij NZ en moest er een kruiwagen aan te pas komen om de impen mee te kunnen nemen.

Was ons in Harmelen nog nooit overkomen.

PROMOTIE - DEGRADATIE
Jules van Ogtrop

Als ik op dit moment zou promoveren (in de ware zin des woords) zou dan één van mijn stellingen zijn: "Er is geen sport waarbij het peil van het modale clubleven zo dicht aanligt tegen het niveau van de wereldtop als bij bridge." Als bewijs daarvoor zou ik onder meer het volgende spel aanvoeren waarbij mijn tegenstander op de clubavond er in slaagt 4♠ te maken.

O /Allen

♠ 9852
♥ AH1052
♦ 7
♣ AH7

♠ AB76
♥ 843
♦ 854
♣ B43

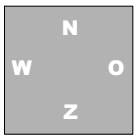

♠ H
♥ V976
♦ HB1062
♣ V109

♠ V1043
♥ B
♦ AV93
♣ 8652

W	N	O	Z
-	-	pas	pas
pas	1♥	pas	1♠
pas	3♠	pas	4♠
pas	pas	pas	

Uitkomst ♣3 voor de heer. Zuid sneed op ♦H en gooide op ♦A een klaveren op de tafel weg. Oversteken naar ♣A, waarna ♥H en ♥A en een harten getroefd. Een klaveren (enigszins riskant) laag getroefd op tafel en een harten getroefd met de tien en overgetroefd met de boer. Er volgde een ruiten getroefd op tafel.. Zuid troefde de laatste harten met de vrouw. Ik kon overtroeven met het aas, maar één van de troeven op tafel zorgde voor de tiende slag. Uiteraard leverde dit een topscore op voor de tegenpartij.
Het bizarre van dit spel is dat als mijn partner kwetsbaar op haar rotzooi 1♦ had geopend, mijn antwoord 1♠ was geweest. De tegenstanders hadden dan nooit hun ideale contract bereikt.
Mijn partner zal tegen mijn stelling ongetwijfeld bezwaren hebben en daarbij mijn actie op de volgende hand aanvoeren.

N /NZ

♠ AV64
♥ B86
♦ V753
♣ H7

♠ 5
♥ V10974
♦ 108
♣ V10984

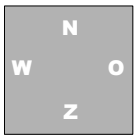

♠ H87
♥ AH52
♦ B964
♣ 65

♠ B10932
♥ 3
♦ AH2
♣ AB32

W	N	O	Z
-	1♦	pas	1♠
pas	2♠	pas	4SA
pas	5♦*	pas	5♠
pas	pas	pas	

*1 of 4 van de 5 azen

Ik geef toe dat de slempoging wat overtrokken was maar we hadden de punten hard nodig. West moest voor de uitkomst kiezen tussen harten en klaveren en koos -jammer voor mij- voor harten. Ik troefde de tweede harten en liet ♠B doorlopen. Eigenlijk was ik wel blij dat troef heer verkeerd zal want ik zag voordien nog wel degelijk slemkansen. Ik troefde de nagespeelde harten en trok toen nog twee keer troef en dat was fout. Ik probeerde ♣B vrij te troeven hetgeen mislukte en toen de ruiten weigerden 3-3 te vallen was ik down. Had ik slechts één keer troef getrokken, dan had ik het spel op twee manieren kunnen maken. Ik had drie keer ruiten kunnen spelen en de vierde in mijn hand kunnen troeven, of ik had op tafel twee hoge troeven moeten bewaren voor het troeven van mijn klaveren. Beide speelwijzen zouden tot succes hebben geleid. Schuld bekend, halve straf.
Ook in het volgende geval verdient mijn afspel geen schoonheidsprijs.

W /Allen

♠ HB1063
♥ AVB75
♦ 86
♣ V

♠ V974
♥ 109863
♦ B753
♣ -

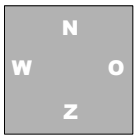

♠ 8
♥ 4
♦ V942
♣ 10965432

♠ A52
♥ H2
♦ AH10
♣ AHB87

Het contract was 6SA te spelen door zuid -op parenbasis, dus een overslag was belangrijk. Ik kreeg als uitkomst ♥10 genomen in de hand met de heer en ik speelde meteen harten na. Toen ik zag dat oost geen harten meer had nam ik om tijd te besparen meteen de schoppensnit over oost en dat was dom. Natuurlijk moet ik eerst ♣V spelen en dan zie ik dat west geen klaveren heeft. Er is dan aanleiding de schoppensnit over west te nemen, maar ik heb die snit helemaal niet nodig want er is een 100% speelwijze. Ik steek over naar ♦H en incasseer mijn hoge klaveren en ♦A. Op tafel gaan drie schoppen weg. West moet zijn harten bewaren en moet uiteindelijk dus twee schoppen laten gaan. Daardoor wordt de derde schoppen in mijn hand hoog.
Stel dat west (hetgeen bijna ondenkbaar is) zes ruiten, vijf harten en twee schoppen had gehad, dan ontstaat op het laatst de volgende situatie:

♠ B
♥ B7
♦ -
♣ -

♠ 7
♥ 98
♦ -
♣ -

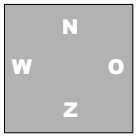

♠ V9
♥ -
♦ -
♣ 10

♠ A5
♥ -
♦ -
♣ 8

Bij het spelen van ♥B komt oost in de tang. Het blijkt dus dat deze speelwijze 100% tot succes leidt.
Helaas moet ik hieruit concluderen dat ik mij niet kan meten met de internationals. Anderzijds zijn er volop voorbeelden dat ook op het hoogste niveau kansen worden gemist die 100% resultaat zouden hebben opgeleverd:

W /Niem

♠ AHB
♥ H72
♦ V10875
♣ 65

♠ -
♥ VB8543
♦ AB4
♣ HVB9

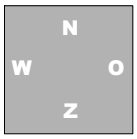

♠ 932
♥ 6
♦ 9632
♣ A10832

♠ V1087654
♥ A109
♦ H
♣ 74

In de finale om het wereldkampioenschap in 1984 tussen de Verenigde Staten en Italië moesten beide zuidspelers 4♠ maken nadat west met 1♥ had geopend. In beide gevallen startte west met ♣H, door oost overgenomen met het aas waarna ♥6 volgde. De Amerikaan liet de slag doorlopen naar ♥H. Nu was hij één down want na drie keer troef kon hij niet meer naar de tafel komen om op de vrijgespeelde ♦V de verliezende harten te lozen.
De Italiaan nam wel in de hand met ♥A. Hij trok echter slechts één keer troef en toen ruiten. West, aan slag met ♦A, gaf zijn partner een hartenintroever. Daana ging de leider zelfs twee down.
Wst is eenvoudiger dan ♥A nemen, daarna drie keer troef trekken en een ruiten afgeven, zodat op ♦V een harten wegkan? Dat had zelfs mijn tante Truus kunnen verzinnen.
De conclusie luidt dat ik op mijn promotiediner mijn stelling met succes had kunnen verdedigen. Dat deed mijn vader precies een eeuw geleden ook. Zijn stelling was: bij de kannibalen geldt een tweeling als filipinne (amandel met dubbele pit).

HET ZOETEMELKSYNDROOM
“Tweede worden is ook best mooi”
Marcel Winkel

Toen ik nog bij BCO speelde, was ik ook vaste medewerker van Britsj, een behoorlijk dik clubblad dat destijds regelmatiger verscheen dan ons eigen STAR Magazine in haar goede tijd. Toen Ed Hoogenkamp voor de zoveelste keer de MK finale verloor, kon ik me niet beheersen en schreef een artikel over het Zoetemelksyndroom, een syndroom waar ik zelf nog nooit van had gehoord… Het blijkt inmiddels toch te bestaan (moet u het woord maar eens googlen). Nu wij met STAR 1 voor de tweede maal de MK finale hebben verloren (en Ed zich grinnikend ? suf schrijft aan artikelen daarover voor de NBB), begin ik een beetje te begrijpen hoe Ed zich in die tijd moet hebben gevoeld….

In 1990 mocht ik van de NBB mee naar het WK Bridge in Geneve. Ik speelde bijna drie jaar bridge, dus was ik er lekker vroeg bij. Helaas mocht ik niet meespelen, maar ‘slechts’ werken in de perskamer. Dat bracht mij wel in de gelegenheid om achter de allergrootsten der aarde plaats te nemen. Ik versleet vele uren achter Zia Mahmood, maar ook keek ik regelmatig bij de mindere goden. Ik was zestien dagen van de wereld af, waar alleen bridge belangrijk was. Nou vooruit: en die ongelooflijke prachtige Sarah, die een Tunesische vader had en een Franse moeder. Ze kwam me zowaar nog eens in Nederland opzoeken. Ik zat met Rixi Markus in de taxi (wat een genot), dronk een biertje met Zia en at romantisch met Sarah. Maar als ik een spel volgde, dan bestond Sarah even niet (laat staan Rixi). Tot mijn verbazing zag ik dan grote spelers ‘domme fouten’ maken. Contracten die ik met twee vingers in mijn neus en een been op mijn rug zou maken, werden hier om zeep geholpen. Hoe lang zou het nog duren voordat ik werd opgesteld (!), glimlachte ik in mezelf. Ik wilde ook graag zo goed worden, maar dan zonder die domme fouten. Zo goed dat je helemaal verdrinkt in een spel en alles registreert. Moest ik vast nog een beetje trainen. De Duitsers werden wereldkampioen, mede omdat zij in de halve finale tegen de Canadezen

een gedoubleerde downslag te weinig noteerden. Ook de Nederlandse scorer, inmiddels al enige jaren MK-er, had de onjuiste score genoteerd. De Canadezen probeerde van alles, maar de Duitsers gingen naar de finale, die ze vervolgens wonnen. Ik ken wel meer Duitse wereldkampioenen die een beetje geholpen zijn door Nederlanders….

Begin jaren ’90 maakte ik voor STAR mijn debuut in de MK en het had maar heel weinig gescheeld of we waren er met een noodgang weer uitgekieperd. We maakten van diezelfde domme fouten als ik in 1990 voorbij zag komen, soms gewoon nog dommer. In 1993 werd Nederland wereldkampioen en twee van onze helden vlogen even later kansloos de MK uit. Een competitie die eigenlijk niet leuk meer is als er 30% degradeert. Gelukkig is dat percentage gedaald nu er 12 teams spelen, maar nog altijd 25%. Ieder jaar moet STAR knokken om niet te degraderen. De laatste vier jaar, haalden we echter de playoffs. Hans Kelder blijkt een prima vervanger te zijn voor Svend Germann. Twee seizoenen MK spelen en twee keer de finale!

Foto: Louk Herber

supersub Hans Kelder: “wat voor een syndroom?”

Dit jaar is onze echte finale eigenlijk het huzarenstukje dat wij opvoeren tegen De Lombard, die wij spelen zonder Dennis en Kees-Jan. Zij tonen hun professionele instelling door op eigen initiatief terug te treden. Er zijn vele spellen aan te wijzen uit deze wedstrijd waarbij de Lombard maar één kaartje beter had hoeven leggen. En bovendien hadden wij het dan daarna ook weer één kaartje beter kunnen doen. Het was dus spannend, tot het laatste spel. Maar goed, ze hadden ook een carry-over van 20 imps (wanneer staat er eens iemand op bij de spelersraad, die deze belachelijke regeling laat verdwijnen?), oefenen elke

vrijdag met Anton Maas hun systeem en speltechniek en winnen normaliter 9 van de 10 keer tegen het amateurclubje STAR. Dat is de theorie.

De finale tegen Modalfa, verdeeld over vijf zittingen met in totaal 88 spellen, bleek minder lastig (we hebben het niet goed genoeg gedaan, maar als tegenstander voelde ze minder lastig aan!). Omdat de wedstrijd op BBO live was te volgen (op een gegeven moment zaten er 6000 mensen te kijken) was het niet heel erg druk in de ramazaal. Daarnaast kun je er daar maar 5000 kwijt (gestapeld).

Met (opnieuw) een 20 imps achterstand, beginnen wij vol goede moed aan de eerste sessie. Al op het tweede spel, heb ik een lastige keuze.

Spel 2 (O/NZ)

	♠ A98 ♥ B43 ♦ H1074 ♣ 943	
♠ - ♥ V108752 ♦ AV9 ♣ AH82	N W + O Z	♠ HB107432 ♥ H ♦ 653 ♣ B10
	♠ V65 ♥ A96 ♦ B82 ♣ V765	

Nadat Hans mijn niet kwetsbare 3♠ opening vol vertrouwen steunt met zijn renonce, komt Ton Bakkeren tegen 4♠ uit met ♣6 (1e, 3e 5e,). Omdat ik ♠9 en ♠8 niet heb, lijkt het erop dat de schoppen 3-3 moeten zitten. Maar zelfs dan kunnen NZ waarschijnlijk tussentijds in klaveren of harten een uppercut verzorgen, waardoor ik alsnog drie schoppens ga verliezen. Omdat de mogelijkheid bestaat dat ♦ B en tien of ♦ H bij Bakkeren zitten, werkte ik toch maar mijn hartenheer weg. Helaas geen ♦ B10 of ♦H in zuid en ongelukkigerwijs ook de schoppens nog unuppercuttable (jemig wat een raar woord). Volgens de BBO commentatoren moet het spel naar Michael Rosenberg gestuurd worden om tot de beste speelwijze te komen. Paulissen-Bruggeman halen aan de andere tafel 3♠ precies, dus kost het ons 5 imps.

Het duurt tot spel 8 wanneer onze eerste imps binnenkomen, gelukkig zijn er dat direct 11. De stand is dan 42-11 voor Modalfa.

Spel 8 (W/-)

	♠ AHV53 ♥ A10 ♦ H62 ♣ 984	
♠ 1098 ♥ V7 ♦ 974 ♣ B8532	N W + O Z	♠ 6 ♥ 98632 ♦ V1053 ♣ HV7
	♠ B742 ♥ HB43 ♦ AB8 ♣ A10	

In de andere kamer bieden Henk en Remco op uitstekende wijze deze zeer acceptabele 6♠:

Bruggeman	Remco	Paulissen	Henk
west	noord	oost	zuid
pas	1SA	pas	2♣
pas	3♣*	pas	3♠**
pas	3SA***	pas	4♣
pas	4♦	pas	4SA
pas	5♦	pas	6♠
pas	pas	pas	

Bruggeman (die zonder puntjes!) start toch ruiten, ondanks dat Paulissen twee keer de kans had een ruitenbod te dubbelen. Henk gaat nu voor de overslag en haalt deze ook. Bakkeren-Bertens komen niet verder dan 4♠.

Foto: Louk Herber

Henk Willemsens wacht de uitkomst vol interesse af.

Na nog enkele sprokkelspellen in ons voordeel komt er wederom een klapper:

Spel 12 (W/NZ)

	♠ AV ♥ B873 ♦ A9 ♣ A10653	
♠ HB10854 ♥ 2 ♦ HV106 ♣ 72	N W + O Z	♠ 732 ♥ V105 ♦ B7532 ♣ 94
	♠ 96 ♥ AH964 ♦ 84 ♣ HVB8	

Hans	Bertens	Marcel	Bakkeren
west	noord	oost	zuid
3♠	3SA	4♠ (!)	dbl
pas	pas	pas	

Bruggeman	Remco	Paulissen	Henk
west	noord	oost	zuid
pas (!)	1SA	pas	2♦
2♠	3♥	pas	4♣
pas	4♦	pas	4♥
pas	4SA	pas	5♥
pas	6♥	pas	pas
pas			

Een opmerkelijke voorpas van Jeroen Bruggeman, ik voel meer voor 3♠ en met deze gunstige kwetsbaarheid is 4♠ ook niet al te achterlijk. Paulissen komt braaf met ♠ uit en Remco haalt eenvoudig twaalf slagen. Tussenstand na de eerste zitting 43-39 voor Modalfa. Niet gek na een 42-0 achterstand…

foto: Louk Herber

Remco: “Hmm, niet eens een gek slem zonder ♦ start

Ook in de tweede zitting mogen wij aantreden tegen Bakkeren-Bertens, dat overigens m.i. het prettigste paar is om tegen te spelen in de MK (zeker als je ook af en toe wat punten verdient en geen pak slaag krijgt!).

Spel 1 (N/NZ)

	♠ AB ♥ 9642 ♦ V74 ♣ V1083	
♠ 1032 ♥ HV8 ♦ H103 ♣ A652	N W + O Z	♠ HV9764 ♥ AB7 ♦ AB92 ♣ -
	♠ 85 ♥ 1053 ♦ 865 ♣ HB974	

Bakkeren	Hans	Bertens	Marcel
west	noord	oost	zuid
-	pas	1♠	pas
1SA*	pas	2♦	pas
3♠	pas	4♣	pas
4♦	pas	4♥	pas
4SA	pas	6♣	pas
6♠	pas	pas	pas

Na een biedverloop met een forcing 1SA bijbod, toont Bertens zijn renonce ♣. Ik mag als zuid uit tegen 6♠ en wil de leider geen gratis ♣-snit geven wanneer ♣V eventueel in dummy verschijnt. Ook een ♦/♥ start lijkt mij levenslink. Ik leg dus, na een seconde of twintig, maar een troefje op tafel. Bertens, die nog weinig kaarten verkeerd heeft gelegd deze finale, speelt mij nu op ruitenvrouw en gaat eentje down. Moet dus maar iets vaker nadenken bij de start (!). Grappig genoeg halen Henk en Remco ook elf slagen, maar Henk neemt genoegen met 4♠. Na 17 spellen staan we op gelijke hoogte met Modalfa; 50-50.

Spel 2 (O/NZ)

	♠ AH32 ♥ AH54 ♦ A4 ♣ 872	
♠ 1095 ♥ VB109 ♦ H103 ♣ AV5	N W + O Z	♠ VB874 ♥ - ♦ V976 ♣ HB63
	♠ 6 ♥ 87632 ♦ B852 ♣ 1094	

Direct erachteraan een bedrijfsongeval als Hans en ik in een veel te hoge 4♥ terechtkomen na een Muiderberge 2♠ in oost. Bakkeren heeft voldoende om dit van een bandje te voorzien en we schrijven sip -500 (klaverenstart is zelfs 800). Schollaardt (Z) laat zijn partner na een Muiderberg van oost in 2SA zitten en ziet hem 300 down gaan. Op die manier zijn onze 5 mogelijke imps winst (3♥ ongedubbeld min 1) omgezet in 5imps verlies. De reden voor zijn pas op 2SA? Hij kan geen 3♦ bieden in deze biedserie, omdat dit iets anders aangeeft dan harten….pffff.

Dan missen Bakkeren-Bertens een scherpe manche die Henk en Remco wel bieden en even later doen ze dat nog een keer en staan we 16 imps voor!

Dan pakken ze 13 imps terug als Bertens (O) een Muiderberg verpast:

Spel 10 (O/Allen)

	♠ 862 ♥ 952 ♦ A103 ♣ A732	
♠ AHV10 ♥ A3 ♦ 87542 ♣ HB	N W + O Z	♠ - ♥ HV874 ♦ B96 ♣ V9864
	♠ B97543 ♥ B106 ♦ HV ♣ 105	

Bakkeren	Hans	Bertens	Marcel
west	noord	oost	zuid
-	-	pas	pas
1♦	pas	1♥	pas
1♠	pas	2♦	pas
2SA	pas	3♣	pas
3SA	pas	pas	pas

Henk en Remco gaan kansloos down in 4♥ (Henk vraagt na de Muiderberg de hand van oost op en hoort dat deze klaveren als tweede kleur heeft), waar 3SA niet te verbranden is (harten 3-3, kla tien valt in de doubleton). Star 71-68. Onze voorsprong is bijna weg.

Dan laten wij 4♥ (W) spelen, terwijl Jacobs-Schollaardt dat menen uit te moeten nemen met 4♠. Dat spelen Henk en Remco vakkundig gedoubleerd twee down.

Spel 11 (Z/-)

	♠ AB10983 ♥ H ♦ A6 ♣ 10762	
♠ H ♥ 9875 ♦ HB932 ♣ AB9	N W + O Z	♠ V42 ♥ AV106 ♦ 8 ♣ H8543
	♠ 765 ♥ B432 ♦ V10754 ♣ V	

Hans komt met ♣ uit en dat is een erg goede start. Naast ♥B, ♦A en ♠A, is er nu voldoende tijd om mij een ♣ aftroever te geven. Ik kan in de troefkleur een echo doen (H-I) om aan te geven dat de klaverenstart mij beviel. Star 79-68.

Het laatste spel van de set geven we nog zes imps weg als Henk en Remco 4♥ laten spelen, waar het 4♠ voor ze is.

Spel 16 (W/OW)

	♠ B102 ♥ B983 ♦ 72 ♣ H987	
♠ H7654 ♥ 5 ♦ AB1094 ♣ 52	N W + O Z	♠ AV9 ♥ 62 ♦ 8653 ♣ A643
	♠ 83 ♥ AHV1074 ♦ HV ♣ VB10	

Na een opgelegde Muiderberg door Henk (W), ziet Remco als oost niets beter dan 3♠. Dit lijkt me volkomen normaal, maar kijk eens naar het spel. Maat heeft niet alleen een 5/5, de schoppen zitten 3-2 en de ruitens niet al te beroerd. Bertens (O) heeft er bij ons aan tafel geen moeite mee om 4♠ te knallen. Waar haalt hij het vandaan? Ze spelen kwetsbaar 2♠ met een 5/5, dat help wel ja. Ik heb wel een aardige kaart dus bied ik maar 5♥ op hoop van zegen. Gedubbeld voor 300 lijkt goed, maar blijkt dus 6 imps te kosten. STAR 79-75.

In de derde zitting haalt Henk een geweldige truc uit. In een kansloze 3SA speelt hij op de verzaking door op een onverwacht moment van kleur te switchen (geheel tegen de logica van het speelplan in).

Spel 1 (N/-)

	♠ HB1043 ♥ 1073 ♦ B63 ♣ H7	
♠ 872 ♥ A9 ♦ AV85 ♣ AB62	N W + O Z	♠ AV9 ♥ 864 ♦ H1072 ♣ 1095
	♠ 65 ♥ HVB52 ♦ 94 ♣ V843	

Henk is als west leider in 3SA nadat zuid een Muiderberg heeft geopend. Omdat hij de tweede harten al moet nemen (en NZ dus nog communicatie hebben), kan hij geen klaverenslag ontwikkelen. Maar na wat gerommel in schoppen en ruiten speelt Henk iets van tafel (hij heeft het verhaal al twee keer verteld, maar ik begrijp er nog steeds niks van), wat zuid klaarblijkelijk verrast. De verzaking zorgde voor twee extra slagen en STAR had 10 imps in de tas (Schollaardt ging bij ons kansloos down, omdat wij niet verzaakten). STAR 89-75.

Dan een ramp aan onze tafel:

Spel 4 (W/Allen)

	♠ HVB10542 ♥ A75 ♦ 109 ♣ 10	
♠ A873 ♥ 1032 ♦ A53 ♣ H64	N W + O Z	♠ 96 ♥ 84 ♦ V864 ♣ B9872
	♠ - ♥ HVB96 ♦ HB72 ♣ AV53	

Wanneer Hans (N) 3♠ volgt over 1♦ (precisie) zie ik teveel verliezers om de vierde eraan te plakken. Als hij slechts één troefslag afgeeft tegenover een renonce en ook nog een zijaas heeft, eindigt hij met 12 slagen (ze laten een slag liggen). Negen imps de deur uit. Direct het spel erna een volgende ramp:

Spel 5 (N/NZ)

	♠ 95 ♥ 96 ♦ AHV8 ♣ HV942	
♠ - ♥ AH1042 ♦ B753 ♣ 10853	N W + O Z	♠ AHB8642 ♥ 85 ♦ 92 ♣ B7
	♠ V1073 ♥ VB73 ♦ 1064 ♣ A6	

Schollaardt	Hans	Jacobs	Marcel
west	noord	oost	zuid
-	1♦	3♠	dbl (?)
pas	4♣	pas	4♦
pas	5♣	pas	5♦
dbl	pas	pas	pas

De dubbel op 3♠ is op zijn zachts gezegd agressief en wel erg leunend op het beloofde vierkaartje harten. Als ik iets bied, moet dat zeker 3SA zijn. Slordig dus. Het 4♦ bod daarna is niet forcing, zodat het spel zou kunnen uitslaan (andere tafel 4♦ -3). Hans was daar niet zeker van (zijn meisjes hebben een keer van Louk Verhees jr. les gehad waarin het wel forcing was) en stoomde door naar de manche. Persoonlijk denk ik dat beide afspraken voordelen hebben, maar het voordeel van niet forcing is dat je nog om de deelscore kan strijden en dat komt vaker voor. Een manche kun je namelijk in de volgende ronde bieden, of de tussengeboden kleur gebruiken om de zaak forcing te maken. Schollaardt weet wel raad met 5♦ en doubleert. De verdediging was niet optimaal en Hans kan voor 500 wegkomen als Schollaardt een kleine ruiten van boer vierde naspeelt. Hans kan dit niet geloven en gaat alsnog voor 800. Weer 11 imps de deur uit.

Spel 8 (W/-)

	♠ A10863 ♥ AHB4 ♦ V10 ♣ B8	
♠ VB975 ♥ 107 ♦ 9 ♣ V10632	N W + O Z	♠ H42 ♥ 9832 ♦ B8 ♣ H974
	♠ - ♥ V65 ♦ AH765432 ♣ A5	

Na een onbekende Muiderberg in west (2♦) die wij behandelen als een Muiderberg met harten, volgt Hans (N) met 2♠. Oost komt op de proppen met 3♥ (dat negen down kan, maar door west zal moeten gecorrigeerd naar 3♠, waarin hij een slag of vijf zal halen). In plaats van met 4♦ (forcing en echt) op de proppen te komen, bied ik lomp 5♦. Toch een beetje aangeslagen door die 5♦ van net denk ik (een ander soort Downsyndroom). Hans ziet geen reden om er eentje bij te doen, laat staan twee. Aan de andere tafel past oost op de Muiderberg van zijn partner en bieden Bruggemann- Paulissen vlot 7♦. Hupsakee, 14 imps weg; Modalfa 115-91.

Marcel Winkel: “Nieuwe uitleg downsyndroom”.

Dan vuurwerk bij Henk en Remco aan tafel:

Spel 9 (N/OW)

	♠ AB8 ♥ 84 ♦ A98 ♣ HB1086	
♠ HV105 ♥ VB9 ♦ VB107 ♣ 43	N W + O Z	♠ 72 ♥ AH65 ♦ H2 ♣ AV975
	♠ 9643 ♥ 10732 ♦ 6543 ♣ 2	

Henk	Paulissen	Remco	Bruggeman
west	noord	oost	zuid
-	1♣	1SA	pas
2♣	dbl	rdbl	pas
pas	pas		

Na dit spel kreeg Paulissen acht tellen van de scheidsrechter denk ik, want hij zag twee kwetsbare geredoubleerde overslagen voorbij komen! Modalfa 115-102 We verliezen de zitting uiteindelijk met 56-26 en gaan met 26 imps achterstand ons bed opzoeken. Modalfa 131-105.

BLOODY SUNDAY

Na ons alleszins redelijke spel van zaterdag in de eerste twee zittingen, met een dramatische derde zitting tot besluit, mogen we 40 spelletjes spelen om de

achterstand goed te maken. Natuurlijk kan dat. Dat hebben we namelijk al diverse keren laten zien. Maar op een keer houdt het op. Dan zit er niks mee en je doet ook nog relatief makkelijke dingen fout. En je moet het bij bridge bovendien ook bij de buren wel eens fout zien gaan, anders kun je echt niet winnen. Misschien kunnen we ze daarbij een beetje helpen.

Het begint helemaal fout als Henk tegen 3SA met ♦B start van B1076 i.p.v. met een kleine ruiten. Dat zijn er direct al tien de deur uit. Dan mag ik ook een spelletje afspelen:

Spel 5 (N/NZ)

	♠ HB865 ♥ HB76 ♦ 92 ♣ 82	
♠ A43 ♥ 4 ♦ AHB1074 ♣ HB7	N W + O Z	♠ V1072 ♥ A108532 ♦ 3 ♣ 105
	♠ 9 ♥ V9 ♦ V865 ♣ AV9643	

Na 2♣ in noord (majors) geef ik de voorkeur met 2♥ (de laatste keer dat ik op 2♣ paste hadden we 18 slagen in SA). De naar-de-kaarten-toepratende analytici vinden een pas met zuid opgelegd. Belachelijk natuurlijk, want ik ben nog niet zomaar gedubbeld met V9 van harten en tien punten in handen (spel kan makkelijk 20-20 zitten met vijf hartens in noord). Na een infodoublet in west houdt het bieden direct op. Ook nog een troefstart natuurlijk. Ik leg even later nog wel de goede schoppen in dummy, en kan dan kiezen tussen -500 (♣ H goed), -800 (♣A oprapen) -1100 (♣ H fout). Ik kies voor -500, want we moeten natuurlijk niet al te veel punten meer weggeven…U raadt het al, het wordt -1100. Is de noordhand een zwakke twee in de majors kwetsbaar tegen niet, roept de hele zaal, waarvan alleen Toine geloof ik wel eens een finale speelde. Paulissen doet het aan de andere tafel niet en ziet even later hoe OW in 3♦ eindigen. Weer 14 imps de deur uit; nu kunnen we eigenlijk zo onderhand wel inpakken; Modalfa 161-107. Dan is het tijd voor Remco om een keer voor 1100 te gaan, dat heb ik hem namelijk deze competitie nog niet zien doen (of het moet een redding tegen 1430 geweest zijn!).

Spel 9 (N/OW)

	♠ AB10 ♥ 87642 ♦ B10542 ♣ -	
♠ 93 ♥ HV9 ♦ AV9 ♣ AH1098	N W + O Z	♠ 852 ♥ 53 ♦ H763 ♣ 7643
	♠ HV764 ♥ AB10 ♦ 8 ♣ VB52	

Na een derde hands 1♠ opening in zuid, heeft west een normaal informatiedoublet. Hans (N) komt nu met 2♥ (een goede verhoging naar 2♠). De commentatoren, waaronder David Burn, vinden het 2♥ bod niet goed, omdat men vindt dat met een 3.5.5.0 je graag de buren overboord tilt en dit lukt niet met slapjes bieden. Paulissen zet wel druk zet met 3♠. Dit heeft een enorm gevolg voor het verdere bieden. Over 2♠ kan west nogmaals doubleren en eindigt nu vreedzaam (via 2SA Lebensohl in oost) in 3♣. Bij Henk en Remco moet Henk dus op 3♠ besluiten of hij met de westhand nog iets doet. Hij vindt van wel; opnieuw een doublet en Remco mag nu 4♦ gedoubleerd afspelen. Een betere keus lijkt om 3SA te bieden om na een doublet te redoubleren voor de minors. Enfin, 1100 down en 14 imps weg. Wanneer Hans en ik later in scherp slem belandden, zit dat natuurlijk niet. Modalfa 189-108. We pakken de tegenstanders nog wel even op in 1SA:

Spel 14 (O/-)

	♠ V10 ♥ B1083 ♦ HB1043 ♣ 104	
♠ 7642 ♥ H54 ♦ 9 ♣ V9852	N W + O Z	♠ AB8 ♥ A96 ♦ AV762 ♣ B7
	♠ H953 ♥ V72 ♦ 85 ♣ AH63	

Schollaardt	Hans	Jacobs	Marcel
west	noord	oost	zuid
-	-	1SA	dbl*
pas	pas	pas	

* = 4+♠ en 4+ andere kleur, of 6+♠

Hans besluit te passen op mijn LIONEL-doublet, een gewaagde actie die goed uitpakt. De schoppenstart wordt via de vrouw voor het aas. Ik neem de nagespeelde ♣B met de heer en speel ♥V na (de entree moet weg uit dummy). Jacobs neemt met het aas in de hand en speelt weer ♣, die ik duik. Als hij nu de goede klaveren legt (de V), dan heeft hij ten minste acht slagen, waarbij Hans nog goed moet opletten om correct af te gooien. Maar Jacobs is ook niet helderziend en legt de 9. Nu gaat hij twee down. Modalfa 195-131.

Dan de laatste zitting van 20 spellen.

Ondanks de goed doorgesproken verdediging (op uitgetypt A4-tje) op de 2♦-opening van Jacobs-Schollaardt, gaat het fout bij Henk en Remco. Als je geen ankerkleur weet (HUM), dan moet je er mogelijk eentje aanwijzen. De 2♦ Muiderberg van Oost behandel je dan als een 2♥ Muiderberg.

Spel 2 (O/NZ)

	♠ B543 ♥ 8 ♦ AV10742 ♣ AB	
♠ 92 ♥ V10 ♦ HB653 ♣ HV76	N W + O Z	♠ 108 ♥ B9764 ♦ 98 ♣ 10532
	♠ AHV76 ♥ AH532 ♦ - ♣ 984	

Schollaardt	Remco	Jacobs	Henk
west	noord	oost	zuid
-	-	2♦	pas (!)
pas	pas (!)	pas.	

Iedereen (die dit jaar niet de finale gehaald heeft) vindt het ongelofelijk dat noord de bieding niet openhoudt, maar dat is wat kort door de bocht. Je partner heeft namelijk niet geboden op 2♦, dus dat kan ook betekenen dat hij wat hartens en

wat punten heeft (gemiddeld krijg je er daarvan tien). Ongelofelijk succes voor de 2♦ opening, want het goede 6♠ (ik moet als oost twee keer voortroeven om 7♠ tegen te houden), wordt door Bakkeren-Bertens wel geboden. Persoonlijk vind ik dat je met zuid iets moet doen. Je kunt je partner dit probleem echt niet geven door eerst te passen en dromen dat je ze in 2♥/♠ kunt grijpen. Kijk eens hoe makkelijk je in slem komt als je kwetsbaar met 2♠ volgt…Modalfa 213-131.

Dan komt de ware klasse bovendrijven:

Spel 8 (W/-)

	♠ HVB10643 ♥ - ♦ - ♣ B107543	
♠ 9 ♥ V9873 ♦ B982 ♣ AH2	N W + O Z	♠ A75 ♥ 62 ♦ AHV73 ♣ V86
	♠ 82 ♥ AHB1054 ♦ 10654 ♣ 9	

Hans	Bertens	Marcel	Bakkeren
west	noord	oost	zuid
2♥	3♥*	pas	3♠
pas	4♠	dbl	pas
pas	pas		

* = zwak tweekleurenspel

Schollaardt	Remco	Jacobs	Henk
west	noord	oost	zuid
pas	4♠	`pas	pas
dbl!	pas	5♦	pas
pas	pas		

Maarten Schollaardt verpast zijn Muiderberg (misschien te sterk gezien hun afbraakpreempts niet tegen wel), maar komt even later met een geniaal doublet op de proppen. Jacobs biedt en maakt 5♦ eenvoudig. Snik, hoe kun je van deze mensen winnen als alles in goud verandert. 4♠ gaat eentje down, maar wel weer 10 imps de deur uit. Modalfa 228-132.

Dan heb ik het nog moeilijk na een 1♥ opening van Hans (W):

Spel 12 (W/NZ)

	♠ 10 ♥ A964 ♦ B85 ♣ 109532	
♠ H932 ♥ B108732 ♦ 10 ♣ AV	N W + O Z	♠ AV65 ♥ H5 ♦ AH9743 ♣ 4
	♠ B874 ♥ V ♦ V62 ♣ HB876	

Nadat onze schoppenfit bekend wordt, krijg ik met de oosthand natuurlijk ernstig jeuk. Hans is echter niet vooruit te branden.

Hans	Bertens	Marcel	Bakkeren
west	noord	oost	zuid
1♥	pas	2♦	pas
2♥	pas	2♠	pas
3♠	pas	4♣	pas
4♠	pas	…pas	pas

Het 3♠ bod lijkt sterker dan 4♠ volgens het principle of fast arrival. In deze situatie kun je wel eens 2♠ bieden met waardes in schoppen en dan zou het wat vervelend zijn als je partner je direct in 4♠ drukt..Het 3♠ bod is dus ongedefinieerd sterk.
Omdat Hans geen cue meer laat horen, gooi ik de handdoek in de ring. Toch moet ik eigenlijk met de oosthand over 3♠ een serieuze slempoging doen (3SA).Als maat ♠ Heer vierde heeft met ♥V, heb ik al spel met een doubleton ruiten en dan heeft ie slecht vijf punten! Enfin, eindelijk wat imps terug als ze aan de andere tafel down gaan in zes. Maar het is veel te laat. Modalfa 236-148.

Spel 14 (O/-)

	♠ A9 ♥ AVB732 ♦ V ♣ 8654	
♠ HVB86 ♥ H64 ♦ 62 ♣ AHB	N W + O Z	♠ 2 ♥ 1085 ♦ AHB10974 ♣ 93
	♠ 107543 ♥ 9 ♦ 853 ♣ V1072	

Na een 3♦ opening in oost, moet je met de westhand beslissen of je denkt dat je partner wat heeft, niet tegen wel in de eerste hand. Hans besluit te passen en noord komt erin met 3♥. Dat spelen we 3♥ drie down, ongedubbeld. Schollaardt, die ik inmiddels een vervelend mannetje begin te vinden (!), biedt met de westhand wel 3SA (en we hebben de preempts van Jacobs zelf kunnen beoordelen op zeer ondermaats). Nu heeft noord echt een probleem; wordt hij bestolen of niet? Remco besluit toch maar tot 4♥ en daarop zet Schollaardt een stempeltje. 800 down en weer een berg imps weg. Flexibele preempts werken meestal goed. Maar wanneer moet je nu een manche bieden en wanneer niet. Gespreksstof te over na deze spellen voor beide paren. Dan delen we op het voorlaatste spel een tikje uit, dat men in Amsterdam nauwelijks gevoeld kan hebben:

Spel 19 (Z/OW)

	♠ V987 ♥ 52 ♦ 9432 ♣ 876	
♠ H4 ♥ B106 ♦ HVB ♣ AV1095	N W + O Z	♠ AB ♥ AV874 ♦ A107 ♣ B42
	♠ 106532 ♥ H93 ♦ 865 ♣ H3	

Na een 14-16 SA bij Hans (W), doe ik eerst mijn hartens in de aanbieding en vervolgens toon ik lichte sleminteresse. Hans neemt deze uitnodiging aan en biedt 6♥. Een van de twee snits goed en kassa. Op onbegrijpelijke wijze missen

Jacobs-Schollaardt dit slem, terwijl Schollaardt (W) al op de hartentransfer met 2♠ zijn driekaart fit en maximum aangeeft.

Al met al geen boeiende zondag voor de kibitzers en een matig dagje voor STAR 1. Teveel ‘fouten’ in het biedtempo, of laten we maar zeggen de timing. Een paar goede gesprekken hierover kunnen de paren wel sterker maken, denk ik.
STAR 1 verliest opnieuw de finale, die zij op verassende wijze wist te bereiken. Als wij nu een keer met een carry-over mogen beginnen, of ze schaffen deze af, dan beloven we dat we de volgende finale spannender zullen maken!

Foto: Louk Herber

De fles champagne is geleend, maar de bloemen mochten we houden.
V.l.n.r. Marcel Winkel, Dennis Kruis, Remco Brüggemann, Kees Jan Willemsens, Henk Willemsens en Hans Kelder.

SPELEN MET EEN KAMELEON
Alfred Blaauw

Nee, dit gaat niet over een steeds van kleur verschietende partner, die van mij is de evenwichtigheid zelve. Dit artikel gaat over spelen met de Kameleon-conventie. Als we onze systeemkaarten overhandigen, krijgen we opmerkingen als “Tafelschermen?” of “Menukaarten?” Dat er een exotisch beestje op het menu staat, valt minder op dan de stevige uitvoering.
We zijn in een jaar of tien maar twee keer een paar tegengekomen dat ook de Kameleon op het menu had. Is dit soms een inferieure conventie? Smaken verschillen natuurlijk, maar ons bevalt de Kameleon goed. En we hebben met de conventie inmiddels zoveel “gespeeld” dat de veelkleurigheid nog groter is geworden dan in de oorspronkelijke Förch-versie.

De Kameleon is een complex van zwakke en sterke 2-openingen. Cor Hulspas heeft ‘m ooit gevonden in een artikel van Gert-Jan Förch. Omdat de conventie in dat artikel niet gedetailleerd was uitgewerkt, hebben we zelf de nodige details moeten toevoegen. En met onze ervaringen hebben we het complex verder aangepast, uitgebreid en naar onze inzichten geoptimaliseerd.
In dit artikel beschrijf ik de Kameleon in hoofdlijnen en geef ik een paar voorbeelden van onze aanpassingen. Sterkere tweekleurenspellen komen specifiek aan de orde

Het principe
De openingen 2♣, 2♦ en 2♥ kunnen een zwak spel aangeven met een 6-kaart in de bovenliggende kleur, of specifieke sterke spellen. Wat het geval is, blijkt in het rebid na een transfer van partner. Daarin wijkt de Kameleon niet af van veel andere 2-openingen.

De antwoorder heeft twee transfer-antwoorden tot zijn beschikking: de opvolgende kleur of forcing met 2SA. Ik ga voorlopig even uit van een zwakke transfer met de opvolgende kleur. De openaar geeft daarna zijn spel als volgt aan.

- Pas geeft natuurlijk een zwak spel aan. 2♣ - 2♦ -pas is zwak met een 6-kaart ruiten. Zo is 2♦ - 2♥ - pas zwak met harten en 2♥ - 2♠ - pas zwak met schoppen.
- De eerstvolgende kleur geeft een sterk éénkleurenspel in die kleur aan. 2♣ - 2♦ - 2♥ is een semi-forcing (sf) met harten. Het belooft tenminste een 6-kaart. Op dezelfde manier is 2♦ - 2♥- 2♠ sf met schoppen en 2♥ - 2♠ - 3♣/♦ sf met klaveren resp.ruiten.
- Sterke tweekleurenspellen (5-5 of beter) met een hoge kleur en een lagere kleur worden getoond door het bieden van de lagere kleur op 3-niveau. Na 2♣ - 2♦ biedt openaar 3♣ of 3♦ met een sf-tweekleurenspel harten met een lage kleur. Na 2♦ - 2♥ is 3♣ of 3♦ een sf ♠-♣ of ♠-♦. Met deze antwoorden worden dus twee specifieke kleuren in één bod getoond. Zelf hebben we de

mogelijkheid toegevoegd om met 3♥ een ♠-♥ spel aan te geven. Waarom Förch deze mogelijkheid achterwege heeft gelaten, weten we niet.

- Met 2SA toont de openaar een SA-hand aan, met een oplopend aantal punten: na een 2♣-opening 20-21, na 2♦ 22-23, na 2♥ 24+.

Dit geheel lijkt bij de eerste blik een beetje ingewikkeld, maar Tabel 1 laat de systematiek duidelijk zien:

(Transf. zwak:)	Zwak rebid	Rebid sf 1-kl spel	Rebid sf 2-kl-spel	Rebid SA-spel
2♣ - 2♦	pas = 6-krt ♦	2♥ = sf ♥, 6+-krt	3♣/♦ = sf ♥ en ♣/♦	2SA = 20-21
2♦ - 2♥	pas = 6-krt ♥	2♠ = sf ♠, 6+-krt	3♣/♦/♥ = sf ♠ en ♣/♦/♥	2SA = 22-23
2♥ - 2♠	pas = 6-krt ♠	3♣/♦ = sf ♣/♦, 6+-krt	afwezig	2SA = 24+ 3SA = mf SA

Tabel 1: Rebids openingsbieder na een zwakke transfer

Een aantal andere mogelijkheden stip ik alleen even aan. Deze blijven verder buiten bespreking. Het betreft de mancheforcing éénkleuren-spellen, die ook met 2♣ of 2♦ worden geopend, en de semiforcing driekleuren-spellen, die worden aangegeven met de serie 2♣ - 2♦ - 2♠. Zelf hebben we bovendien de mogelijkheid toegevoegd om in een aantal gevallen mancheforcing (in plaats van sf) tweekleuren-spellen aan te geven. De 2SA-opening is gereserveerd voor tweekleuren-spellen ♣+♦ (zwak of sterk).

Na een zwakke transfer wordt de zwakke opening dus getoond door te passen. Is de antwoordende hand sterk, dan moet deze in eerste instantie met 2SA vragen. Dit heeft tot gevolg dat een aantal rebids van de openaar verandert. De zwakke spellen worden nu op 3-niveau getoond, alle SA-antwoorden uiteraard met 3SA. De sf éénkleuren-spellen worden op 4-niveau geboden. Opnieuw in een tabel:

(Transf. sterk:)	Zwak rebid	Rebid sf 1-kl spel	Rebid sf 2-kl spel	Rebid SA-spel
2♣ - 2SA	3♦ = 6-krt ♦	4♥ = sf ♥, 6+-krt	3♣/4♦ = sf ♥ en ♣/♦	3SA = 20-21
2♦ - 2SA	3♥ = 6-krt ♥	4♠ = sf ♠, 6+-krt	3♣/♦/♥ = sf ♠ en ♣/♦/♥	3SA = 22-23
2♥ - 2SA	3♠ = 6-krt ♠	4♣/♦ = sf ♣/♦, 6+-krt	afwezig	3SA = 24+ of mf

Tabel 2: Rebids openingsbieder na een sterke transfer

De oplettende lezer ziet dat na 2♣ - 2SA een sf tweekleuren-spel ♥+♦ nu met 4♦ wordt aangegeven, terwijl de andere sf tweekleuren-spellen net als na een zwakke transfer op 3-niveau worden geboden. Dit is een inconsequent detail van de Kameleon, en lijkt daarmee vatbaar voor vergissingen. Dat valt in de praktijk

wel mee omdat het 3♦-rebid voor een zwak spel vrij veel voorkomt. Een 3♦-bod wordt na 2♣ - 2SA dus niet gemakkelijk voor een ♥+♦-hand aangezien.

Wat zijn zwakke spellen? Herdefinitie van de sterke relay.
Förch ging voor de zwakke spellen uit van een range van 4-11 punten. Die range is voor de antwoordende hand groot om te kunnen zien hoe hoog geboden moet of kan worden. Voor een zwak spel met schoppens had Förch een oplossing. In Tabel 2 is te zien dat na 2♥- 2SA het 3♥-rebid vrij is. Förch gebruikte dit bod om een sterkere en een zwakkere zwakke-2♠ te kunnen onderscheiden:

- 2♥-2SA-3♥: 6-krt ♠, 4-7 pnt
- 2♥-2SA-3♠: 6-krt ♠, 8-11 pnt

Wij vonden het jammer dat het niet mogelijk was om ditzelfde onderscheid te maken bij zwakke ♦- en ♥-openingen. Tegelijkertijd vroegen wij ons ook af waarom de sterke relay altijd 2SA is. De andere mogelijke antwoorden op 2-niveau na 2♣ en 2♦ worden niet gebruikt. Wij introduceerden daarom als sterkste relays 2♥ na 2♣ en 2♠ na 2♦. Daarmee kregen we biedruimte om altijd zwakzwakke en sterkzwakke spellen te onderscheiden, zie Tabel 3.

(Sterkste transfer)	Rebid zwakzwak	Rebid sterkzwak	Overige rebids
2♣ - 2♥	3♦ = zwak 6+-krt ♦, 4-7	2SA = zwak 6+-krt ♦, 8-11	Zie Tabel 2
2♦ - 2♠	3♥ = zwak 6+-krt ♥, 4-7	2SA = zwak 6+-krt ♥, 8-11	Zie Tabel 2
2♥ - 2SA	3♠ = zwak 6+-krt ♠, 4-7	3♥ = zwak 6+-krt ♠, 8-11	Zie Tabel 2

Tabel 3: Rebids openingsbieder na de sterkste transfer (afwijking van Förch)

We hebben wel in alle gevallen ook 2SA als transferbod laten bestaan. De betekenis moet worden gezien als mancheforcing tegenover elke andere opening dan een zwakke twee, en 2SA toont bereidheid tenminste op 3-niveau in de zwakke kleur te spelen, eventueel uit te nemen.

Wat zijn semi-forcing tweekleuren-spellen?
Na een poosje de Kameleon gebruikt te hebben, hadden we behoefte aan een duidelijke definitie van de sterkte van semiforcing 2-kleuren spellen. In de eerste plaats wil je natuurlijk voorkomen dat er een manche gemist wordt als partner na een 1-opening zou passen. Maar wat dan met deze hand:

(A) ♠ HVBxx ♥ xx ♦ x ♣ HVBxx

Met een partner met minder dan 6 punten hoef je niet bang te zijn voor het missen van een manche. Aan de andere kant is het wel handig als je de specifieke structuur kunt vertellen, wat je met 2♦ - 2♥- 3♣ wel doet. Hoe gemakkelijk is het om in 4♠ te komen als tegenover hand (A) een hand zit met wat zwarte x'jes en twee willekeurige azen? Na wat heen en weer gepraat hebben we besloten om voor een tweekleurenhand de grens te trekken bij 5 LTC-losers. Met 5 losers of minder openen we 5-5 handen dus op 2-niveau.

Voor wie wat minder goed thuis is in de Losing Trick Count een kort intermezzo. Een afwezige aas, heer of vrouw in een kleur levert een LTC-loser op. Voorbeeld: Hxxx in een kleur geeft 2 LTC-losers in die kleur. Bij singletons en doubletons wordt gecorrigeerd voor het aantal kaarten. De combinatie Hx heeft daarom maar één LTC-loser. Hand (A) levert in schappen, ruiten en klaveren elk 1 loser op, in harten 2, in totaal dus 5. Veranderen we ♥ xx in ♥ Vx, dan blijft het aantal harten-losers 2, A en H blijven als loser tellen. Maar veranderen we ♥ xx in ♥ Hx, dan wordt het aantal losers van de hand 4, in de ♥-doubleton met H telt alleen de A als loser.

Nu is het niet zo, dat het bieden met LTC nu een heel simpel sommetje wordt. Maar soms wel. Neem als voorbeeld:

(B) ♠ AHBxx ♥ xx ♦ x ♣ AHBxx

tegenover:

(C) ♠ Vxx ♥ xxx ♦ xxx ♣ Vxxx

Het bieden gaat dan heel simpel en doeltreffend: 2♦ - 2♥ - 3♣ - 4♠. Immers, na 3♣ weet hand (C) zeker dat beide vrouwen door hand (B) als loser zijn geteld en dat er dus nog hoogstens 3 losers overblijven. Maar deze hand:

(D) ♠ xxx ♥ Vxx ♦Vxx ♣ xxxx

is na 2♦ - 2♥ - 3♣ duidelijk vrijwel waardeloos, zodat stoppen op 3-niveau geblazen is.

Even terzijde. De mf tweekleurenspellen heb ik eerder buiten beschouwing gelaten. Maar om misverstanden over de laatste situatie te vermijden: als de openaar 2 losers minder heeft, dan is zijn rebid in onze versie van de Kameleon 4♣ i.p.v. 3♣.

De grens van 5 losers betekent dus dat zelfs 12-punters in aanmerking komen voor een “sf” tweekleurenopening, zie hand (A). Dat heeft ook preëmptieve voordelen, hoe constructief deze biedingen dan ook bedoeld zijn. Ik heb met Jack eens gekeken hoe het bij tweekleurenspellen (5-5 of beter) zit met de relatie tussen puntenkracht en aantal losers.
In Tabel 4 is het resultaat van 156 gegenereerde spellen gegeven. Jack genereerde spellen met 12 of meer punten, 5 of meer schoppens en 5 of meer ruitens. In de eerste kolom staat het aantal HCP’s, in de tweede kolm het aantal handen dat Jack van die sterkte genereerde, en in de volgende kolommen het aantal LTC-losers bij die handen.
Bijvoorbeeld bij 13 punten kwam 9 van de 29 keer een hand met 6 losers voor.

		Aantal LTC-losers						
HCP	N	7	6	5	4	3	2	1
12	38	2	19	16	1			
13	29		9	15	4	1		
14	23		2	14	7			
15	18			11	6	1		
16	15			7	7	1		
17	12			3	4	3	1	1
18	11			2	5	4		
19	3			1	1	1		
20	3				1	2		
21	2				2			
22	1					1		
23	1							1
Totaal	156	2	30	69	38	14	1	2

Tabel 4: Aantal LTC-losers met 2 5+-kaarten en 12+ HCP

Een aantal waarnemingen van 156 is natuurlijk niet erg groot, maar dit levert wel al een duidelijk patroon op. Van de 12-punters heeft ruwweg de helft meer dan 5 losers, van de 13-punters ongeveer een derde, en bij handen boven de 13 punten komt meer dan 5 losers vrijwel niet voor. Praktisch gesproken houdt het criterium van 5 losers in dat tweekleurenspellen met 15 punten altijd op 2-niveau worden geopend, en met 13 of 14 punten meestal.

Consequentie voor sommige handen na een 1-opening
In een natuurlijk systeem zijn sommige tweekleurenspellen lastig te behandelen. Bijvoorbeeld:

(E) ♠ AHBxx ♥ Hxx ♦ x ♣ AHxx

Wat na een 1♠-opening en een 1SA-antwoord? Hoe gaan we op zoek naar een manche? Met de volgende hand:

(F) ♠ AHxx ♥ AHBxx ♦ Hxx ♣ x

is dat na 1♥ - 1SA geen probleem, want een 2♠-rebid omschrijft de hand goed: 5-4 verdeling.
Verwacht partner na een 3♣-rebid met hand (E) een 4-kaart of een 5-kaart? Voor het onderzoeken van de manche is er een groot verschil tussen 5-4 en 5-5. In het laatste geval is bijvoorbeeld een manche in ♣ veel eerder een optie, maar na het 3♣-rebid blijft er weinig ruimte om uit te zoeken of er inderdaad en 8-kaart fit is.

Onze versie van de Kameleon levert geen onduidelijkheid op. We kunnen er van uit gaan dat een 5-5 hand met 15 punten of meer op 2-niveau wordt geopend, immers zo'n hand heeft niet meer dan 5 LTC-losers (zie Tabel 4). 1♠ - 1SA - 3♣ belooft dus een 5-4 fit in de zwarte kleuren, ontkent in ieder geval een 5-kaart ♣.

Een nieuwe 2♠-opening

Blijkbaar had Förch een beetje moeite om de 2♠-opening te plaatsen in de Kameleon. Hij koos voor de Muiderberg. Een halve Muiderberg dus, want in de Kameleon heeft 2♥ al een andere betekenis, zie de Tabellen 1 en 2. Wij hebben die halve Muiderberg een poosje gevolgd, maar waren daar niet echt blij mee, vlees noch vis. Wat wij daarentegen misten, was een "zwakke 2-opening" met klaveren. Stel dat je de volgende hand hebt:

♠ xx ♥Vx ♦AVxxxx ♣ Hxx

In de Kameleon wordt hiermee 2♣ geopend. In onze uitwerking geeft de openaar na een sterk relay (2♥) met 2SA een maximale zwakke twee in ruiten aan (met een zwakzwak spel zouden we 3♦ hebben geboden). We zijn dan in staat om op 3-niveau de dekkingen uit te zoeken en eventueel in 3SA te belanden. Stel echter dat we de klaveren en ruitens verwisselen:

♠ xx ♥Vx ♦ Hxx ♣ AVxxxx

Deze hand zouden we graag op dezelfde manier willen behandelen, én om het potentieel van de ♣-kaart voor 3SA niet verloren te laten gaan én vanwege het preëmptieve effect. Wij zijn de 2♠-opening gaan gebruiken om deze "sterke zwakke twee in klaveren" aan te geven. Omdat we voor preëmptieve openingen op 3-niveau Verdi gebruiken, geeft een 3♣-opening een preëmpt in ruiten aan. Daarom gebruiken we 2♠ voor twee verschillende typen handen met lange klaveren:

Type 1: de "sterke zwakke twee in klaveren"
Type 2: de normale preëmpt in klaveren, zwakker

Heeft de antwoordende hand een zwak spel, dan biedt hij 3♣ (of meer ♣ als versterkte preëmpt). Met een goed spel volgt een relay met 2SA. Met hand type 2 biedt de openaar dan 3♣, met type 1 de laagste kleur waarin hij géén dekking heeft voor SA.

Waarom de laagste kleur zónder dekking i.p.v. de laagste kleur mét dekking? Stel je biedt van onder af je kleuren met een dekking. De hand met de "zwakke twee in klaveren" heeft geen ♦-stop, wel een ♥-stop. Dan gaat de bieding dus: 2♠ - 2SA - 3♥. Stel de antwoordende hand heeft een ♦-stop en een ♥-stop, maar geen ♠-stop. Wat te doen? De openaar kán een ♠-stop hebben, maar de antwoorder komt daar niet meer achter. Bied je daarentegen van onder af de kleuren zónder stop, dan heb je dat probleem niet. Voordat je aan het 3SA-bod toe bent, kom je er samen

altijd achter of er een kleur zonder stop is. In het voorbeeld gaat de bieding dan: 2♠ - 2SA - 3♦ (maximale zwakke twee in ♣, geen ♦-stop) - 3♠ (wel een ♦-stop en een ♥-stop, maar geen ♠-stop). De openaar kan dan met een ♠-stop 3SA bieden en anders 4♣.
We passen dit principe toe in meer situaties, in de Kamelon na 2♣ - 2♥ - 2SA (sterke zwakke twee in ruiten), maar ook bij inverted minors.

Deze invulling van het 2♠-bod is weer een voorbeeld van het tunen van de Kameleon naar de eigen voorkeuren.

Een paar specifieke problemen
Nog een paar "kleine probleempjes". Zoals bij preëmpts ook wel eens het geval is, kan het wapen zich tegen je partner keren. Stel je hebt hand (B) als je partner 2♣ opent:

(B) ♠ AHBxx ♥ xx ♦ x ♣ AHBxx

Waarschijnlijk heeft partner een zwakke 2 in ruiten. Hoe vertel je je partner nu dat bijvoorbeeld ♦A en ♠ Vxx een 4♠-contract kansrijk maken? Je had liever zelf 2♦ willen openen! Deze situatie komt in de praktijk niet zo veel voor, maar als het gebeurt is er tandengeknars.
We hebben hier naar gekeken, en daar een oplossing voor "op de plank liggen". Deze oplossing betekent echter dat we de vaak gebruikte mogelijkheden om "zwakzwak" en "sterkzwak" te kunnen onderscheiden op moeten geven. Maar laatst kwamen we in de hoofdklasse-competitie een paar tegen (één van de twee dus die ook de Kameleon speelt) met een even vernuftige als simpele oplossing. Als je de Wereldconventie toch speelt, speel hem dan ook "tegen" je partner als die het lef heeft om op een verkeerd moment zwak te openen. Dat wil zeggen dat je met hand (B) na de 2♣-opening direct 4♣ biedt. Daarmee zeg je: "Partner, ik denk dat je een zwakke twee hebt in ♦, maar ik heb een sterk tweekleurenspel in ♣ en een hoge kleur". Nog meer mogelijkheden in dezelfde sfeer: met 3♣ – ook een onmogelijk antwoord in de normale Kameleon – kun je dezelfde boodschap doorgeven maar dan met een zwakker spel.

Een ander probleem. Zoals bij elke conventie is natuurlijk de vraag wat je moet doen als de tegenpartij er tussen komt. Dat is een verhaal op zich, maar 100% sluitend krijg je het nooit. Enige tijd geleden (Butler, beide niet kwetsbaar) hadden we de volgende situatie.

♠ AVx ♥ HVxx ♦ Axx ♣ HVx

Ik mocht openen, en de verwachting was natuurlijk een biedverloop als 2♣ - 2♦ (partner) – 2SA. Partner heeft dan de mogelijkheid om via Niemeijer het beste contract te zoeken. Tot 2♦ ging het volgens verwachting, maar toen kwam rechts er in met 3♦. In deze situatie zal de openaar met een sterke hand bieden of

doubleren, met een zwakke hand passen. Met deze hand was er geen andere keus dan doublet. Bovendien is tegenspelen een erg aantrekkelijke optie. Maar het doublet is voor partner niet eenduidig, het kan een aantal handen aangeven. Het meest waarschijnlijk is balanced 20-21, zoals in dit geval. Maar een sf (of zelfs mf) spel ♥+♦ is ook mogelijk; dat is al wel eens voorgekomen en dat was een lekker hapje. En dan zijn er nog vier andere mogelijkheden, die minder waarschijnlijk zijn, maar ook kunnen voorkomen. Voeg daar nog bij dat er bij Star types rondlopen bij wie je geen idee hebt van de kracht van het 3♦-bod, en dan is het een hele puzzel voor partner.
Wel, partner had een puntloze 4-3-3-3 en paste. Het type rechts had een degelijke hand en het contract werd gemaakt.

Dit soort puzzels kom je natuurlijk ook tegen als je iets anders dan de Kameleon speelt. Zo gauw je allerhande sterks in je 2♣-opening stopt, heb je toch zo'n soort probleem, en met een multi-2♦ toch ook? Ik ben benieuwd welke oplossingen anderen hiervoor hebben gekozen.

Nabeschouwing
Het is natuurlijk verleidelijk om te eindigen met een vergelijking tussen de Kameleon en andere 2-openingen. Maar dat is lastig, want voor een goede vergelijking kun je er alleen maar een ander volledig ingevuld complex van 2-openingen tegenover zetten. En bovendien ben ik in mijn beschrijving lang niet compleet geweest.

Ik laat het dus bij een paar opmerkingen. Een voordeel van de Kameleon is dat er veel plaats is voor specifieke structuren, zoals tweekleurenspellen en (de hier niet behandelde) driekleurenspellen. Vooral van de tweekleurenspellen en onze 2♠-opening hebben we in de praktijk veel plezier. Maar hoe meer specifiek je kunt zijn, des te groter de complexiteit is, en dat is voor de Kameleon een minpunt.

Ik begon met te zeggen dat weinig mensen de Kameleon spelen. Er bestaat dus niet veel documentatie. Je moet zelf het een en ander uitzoeken. Als je als partnership van een beetje pionieren houdt, kun je daar weer veel plezier aan beleven.

DE KNUTSELKIST 2
Minor Suit Ask
Peter Bosman

In 2003 zijn we een serie artikelen begonnen over conventies te gebruiken door spelers die weinig tijd hebben om ingewikkelde afspraken in hun kop te stampen en ook te weinig met elkaar spelen om er een routine in te ontwikkelen. Dan moet je je telkens afvragen:

- hoe vaak komt de situatie voor waarin die conventie kan worden gebruikt?
- hoe ingewikkeld/lastig te onthouden is die conventie?
- hoe nuttig/hoe effectief is de conventie?

Die afweging zou ieder paar, voor wie dit artikel is bedoeld, moeten maken.
Zo berust het succes van Stayman en van Jacoby op een ideale mix van die drie: het komt vaak voor, is niet ingewikkeld en uiterst nuttig. De Wereldconventie, zoals we die in april 2003 hebben besproken, scoort op 1 heel erg slecht, is tamelijk ingewikkeld (maar ezelsbruggetjes helpen) en is zeer effectief. Een aanrader voor paren die er serieus werk van willen maken, niet voor het eenmalige parensucces. De Kameleon (elders in dit nummer) komt vaak voor, is effectief, maar is ook erg ingewikkeld, dus af te raden voor mensen die niet zo vaak met elkaar spelen of voor paren die niet veel tijd willen stoppen in het met elkaar doorpraten van het biedsysteem.

Wat is de minor suit ask?
Ditmaal behandelen we de Minor Suit Ask. De titel is ietwat misleidend, alsof het enkel om de lage kleuren zou gaan. In feite maakt het onderdeel uit van een heel complex van conventionele antwoorden op een SA-opening om de verdeling uit te vissen en zo het beste contract uit te zoeken. De conventie werkt in combinatie met (puppet-) Stayman, transfers en mogelijk andere biedingen op een SA-opening. Zo bevat de conventie die in Nederland populair is onder de naam Niemeijer, in zijn originele, uitgebreide versie ook de Minor Suit Ask.

Wat is het nut ervan?
Elke bridger maakt wel eens mee dat je in 3SA zit met meer dan voldoende punten en er 10 of 11 slagen voor het oprapen liggen, maar dat de tegenpartij vanaf de start 5 slagen incasseert. Je had dan in een 4-3 fit in een hoge kleur moeten zitten, of in een lage kleuren manche. In de praktijk worden manches met een 4-3 hoog of een 4-4 laag vermeden, en niet alleen bij parenwedstrijden. Bij 4-3 manches in een hoge kleur is er altijd het risico dat je al snel de controle over het spel verliest wanneer je wordt gedwongen van je vierkaart in te troeven. Je redt het wel als je dan over voldoende controle in de andere kleuren beschikt maar dan had je evengoed 3SA kunnen spelen, waarvoor een slag minder volstaat. Dat laatste is vooral een overweging in viertallen. Als je 400 met een beetje zitsel kunt halen terwijl de kans op 420 erg klein is, is de keus niet moeilijk. Zelfs in een parenwedstrijd!
Veel lastiger is dat wanneer zo'n quasi-fit in een hoge kleur ontbreekt en je moet kiezen tussen 3SA of een manche in een van de lage kleuren. Punten zat, maar

lopen we in 3SA binnen op een stop in onze meest kwetsbare kleur en op onze lengteslagen in de lage kleuren, of hadden we toch beter 5K of 5R kunnen bieden? Zowel in viertallen als in paren is het lastige, dat in een klaveren- of ruitenmanche twee slagen meer moeten worden gehaald dan in 3SA. Dat maakt zo'n contract uiterst kwestbaar, je hebt niet de manoeuvreerruimte die je in 3SA meestal nog wel hebt. Daarin kun je nog eens een slag duiken of weggeven. Bridgers mijden dergelijke contracten dan ook als de belastingdienst.
In paren komt daar nog iets bij. Als je 3SA voorbij gaat scoor je met 5♣ of 5♦ evenveel als wanneer je 3SA zou hebben gemaakt. Maar met +1 scoor je niet als dan ook 3SA+1 wordt gemaakt. Om meer dan een overslag in SA te halen moet je 13 slagen maken. Maar dan had je slem moeten bieden. De vuistregel in paren is daarom, dat je alleen maar op zoek gaat naar een manche in de lage kleuren als er mogelijk nog een slem in zou kunnen zitten. Zo niet, gok je op 3SA en als de tegenpartij dan 5 slagen binnenhaalt zul je zien dat je de enige niet bent die dat overkomt.
In viertallen telt dat gedoe met die overslagen niet. Je zoekt daar naar het meest veilige contract. Je weet alleen wel dat er twee slagen zitten tussen 3SA en een manche in een lage kleur. Je moet dus wel een hele goede reden hebben om niet in 3SA maar in een lage kleurenmanche terecht te komen. Die goede reden wordt vaak niet onderzocht, meestal ook omdat we niet weten hoe.
Het probleem doet zich vooral voor als partner 1SA opent, je met 2♣ gaat informeren en er een antwoord komt dat een fit in een hoge kleur uitsluit. Je weet dat je voldoende punten hebt voor een manche, maar je weet nog niet welke. Vaak wordt er dan maar 3SA geknald, en dat gaat meestal ook goed. Met de enkele keer dat het mis gaat zijn we zo vertrouwd geraakt, dat we die maar op de koop toe nemen. In veel gevallen blijkt dat ook een 4-3 hoog of een 4-4 laag niet zou hebben gewerkt, dus jammer dan. Het verklaart de routine van het 3SA-bieden, zowel in viertallen als in paren.
De geschetste problemen ontstaan het meest na een 1SA- of 2SA-opening als partner wel wat heeft. In schema:

	viertallen	paren
naar een manche	3SA of zoeken?	3SA
naar een slam zoeken	zoeken	3SA of zoeken?

Hoe zit de conventie in elkaar?
In Nederland is de conventie tamelijk populair op een 2SA-opening, doorgaans als onderdeel van het Niemeijercomplex (zie o.m. diens artikel in Bridge van december 2002). Het gaat dan zo:

Minor Suit Ask op 2SA:

1) 2SA-3♣
3SA-4♣
4♦ = een 5-krt minor, 4♥ vraagt:
4♠ = 5-krt klaveren
4SA= 5-krt ruiten
4♥ = 4-4 minor, 3-krt harten
4♠ = 4-4 minor, 3-krt schoppen
4SA= 3-3-4-3 of 3-3-3-4

2) 2SA-3♣
3♦-4♣
4♦ = een 4-krt minor, doubleton major (4♥ vraagt, zie boven)
4♥ = 4-krt klaveren, doubleton ruiten
4♠ = 4-krt ruiten, doubleton klaveren
4SA= geen 4-krt minor (4-3-3-3 of 3-4-3-3)

Er is eigenlijk weinig of niets op tegen om de conventie ook te spelen op de 1SA-opening. In de VS is dat tamelijk gangbaar (meestal met puppet Stayman, onze 'Niemeijer'), in Nederland niet.

Minor Suit Ask op 1SA:

Die gaat volgens hetzelfde patroon als op 2SA:

1) 1SA-2♣
2♦-3♣
3♦ = een 5-krt minor, 3♥ vraagt:
3♠ = 5-krt klaveren
3SA= 5-krt ruiten
3♥ = 4-4 minor, 3-krt harten
3♠ = 4-4 minor, 3-krt schoppen
3SA= 3-3-4-3 of 3-3-3-4

2) 1SA-2♣
2♥/♠-3♣
3♦ = een 4-krt minor, doubleton in andere major, 3♥ vraagt:
3♠ = 4-krt klaveren
3SA= 4-krt ruiten
3♥ = 4-krt klaveren, doubleton ruiten
3♠ = 4-krt ruiten, doubleton klaveren
3SA= geen 4-krt minor (4-4-3-2, 4-4-2-3, 4-3-3-3 of 3-4-3-3)

Je kunt het nog uitgebreider maken door de minor suit ask onderdeel te laten worden van een samenhangend geheel van biedingen, waarmee je elke

verdeling van de SA-openaar kan opvragen. We beperken ons hier tot deze eenvoudiger variant.

Mitsen en maren

In zijn artikeltje zet Niemeijer bij het idee, dat je NOOIT 2SA opent met een 5-4, het nooit tussen aanhalingstekens en daar zit al een onvolledigheid. Hij gaat ervan uit dat je met een 4-kaart hoog en een 5-kaart laag geen 2SA biedt (of rebid). Vreemd, want volgens zijn artikel zou dat met een 5-kaart hoog en een 4-kaart laag wel kunnen. Daar schiet het schema tekort. Wat te doen als je de volgende hand hebt (een kleine variant op het voorbeeld in het geciteerde Bridge-artikel):

O/NZ

♠
♥
♦
♣

♠ AHV6 ♥ A10 ♦ H6 ♣ AVB76	N W + O Z	♠ 42 ♥ V84 ♦ A7432 ♣ H109

♠
♥
♦
♣

W	N	O	Z
-	-	pas	pas
2♦		2♥	pas
2SA*	pas	3♣	pas
3♦	pas	??	

*23-24 SA

Als je 4♣ biedt heb je al moeten beslissen of je 3SA voorbij wil. Dat doe je alleen maar als je slem niet wil uitsluiten. Dan moet er wel ergens een kleur lopen. West heeft in elk geval geen 5-kaart hoog, maar hij zou nog wel iets leuks in de lage kleuren kunnen hebben. Een vierkaart ruiten, bijvoorbeeld, of een vijfkaart klaveren. Minor suit ask dus, maar van 4♦ word je niet veel wijzer dan dat west een 4-krt minor heeft. Je weet alleen nog niet welke (kun je gaan opvragen met 4♥). Je bent nog niet erg opgeschoten, he? Na drie biedronden weet je nog steeds niet welke vierkaart west heeft in de hoge en welke in de lage kleur. Als je met 4♥ opvraagt (antwoord: 4♠=klaveren) weet je eindelijk dat er een vierkaart klaveren zit. Maar de conventie sluit uit dat west naast een vierkaart hoog nog

een vijfkaart laag zou kunnen hebben. Zo kom je er nooit achter dat het met die prachtige 5-3 in klaveren altijd slem is, weet je niet of er een vierkaart harten of vierkaart schoppen zit, en kun je zo ook nooit meer beoordelen wat nou het beste contract is. Had je misschien toch beter in 3SA kunnen eindigen.
Het helemaal opvragen van de verdeling lukt ook niet altijd. In de serie 2SA-3♣, 3♦-4♣ , 4♦-? weet je alleen maar dat partner naast een vierkaart laag en een doubleton in een major, een vierkaart hoog heeft, maar je komt er niet meer achter welke. Toch kan het bij het bepalen van het eindcontract wel eens van groot belang zijn te weten of partner een 4-kaart harten en een doubleton schoppen heeft, of andersom.
Een 'maar' van veel praktischer aard is, dat de conventie veel informatie prijs geeft aan de tegenpartij. Ik zal niet de eerste zijn geweest wie de conventie een nul heeft bezorgd op een groot toernooi. Ik speelde met een conventiefreak, die mij na mijn 1SA-opening helemaal ging uitvragen. Ik mocht na ik weet niet meer hoeveel biedronden 3SA spelen, waartegen de vijand, die goed had meegeluisterd, de enige dodelijke start vond; de rest van de zaal had het gemaakt.

Er is overigens wel een methode om na een 1SA-opening een mogelijke 4-3 fit in een major op te sporen (met dank aan Marcel Winkel):

1) 1SA-3♣ = 5 klaveren, 4 ruiten, 3-1 hoog; SA-openaar biedt de major waarin hij wel wil spelen.
2) 1SA-3♦ =5 ruiten, 4 klaveren, 3-1 hoog; SA-openaar biedt de major waarin hij wel wil spelen.
3) 1SA-2♣-2♦-3♥ of ♠ = 4-1 in de majors, de singleton wordt geboden, zodat SA-openaar speelt.

Concluderend
Komt het vaak voor? Nee.
Is het ingewikkeld/lastig te onthouden? Als je eenmaal de rationale door hebt valt dat wel mee, maar ik merk zelf dat ik het toch iedere keer weer moet blijven oefenen (met partner). Niet makkelijk.
Effectief? Mwwa???? Zie mijn mitsen & maren. Computersimulatie zou kunnen uitwijzen of het op de lange duur scoort, binnen de gegeven beperkingen.
Conclusie: alleen maar doen als je vaak genoeg samen speelt en/of wil repeteren..